

CHRZĄSZCZ (34) *sb m*

chrząszcz (33), **chrząszcz** (1); chrząszcz : chrząszcz *SienLek* (9 : 1).

sg N chrząszcz (14). ◇ *pl N* chrząszcze (8). ◇ *G* chrząszczów (5); -ów (3), -(o)w (2). ◇ *A* chrząszcze (4). ◇ *I* chrząszczami (2) *FalZioł*, *SienLek*, chrząszczmi (1) *RejPs*; -ami (1), -(a)mi (1).

Sł stp, *Cn notuje*, *Linde XVI – XVIII w.*

Owad (32) :

a. *Prawdopodobnie odmiana szarańczy; bruchus (bruchus) Murm, Mymer¹, BartBydg, Calep* (16) : *Brucus vermiculus haud dissimilis locustae, herbas erodens, sine alis tamen. [...] Chrzązcz yákoby konyk. Murm* 97, 97; *Mymer¹* 27v; *BartBydg* 20b; Chrzązczmi y ynemi ízkodliwemi robaki wyniífczył wílytki pożytki ich na ziemi *RejPs* 116, 155v; *BielKron* 46, 92v; *RejZwierc* [203]v; Gdy będzie głód w ziemi (álbo) mor/ íúfza/ rdzá/ ízáráncza/ chrzązcz [locusta, bruchus] *BudBib 3.Reg* 8/37, I 189v *marg*, 2.*Par* 6/28, *Ioel* 2/25; To chrzązcz/ to ízáráncza zbozá polné zárły *KochPs* 117, 159; *Calep* 140a.

b. *Owad tęgopokrywy; scarabaeus Cn* (16) : *FalZioł* IV 9d; *RejWiz* 100; íáko puftólká włóczyć íe muí/ tylko motyle á chrzązczé íápáiąc. *RejZwierc* 51.

a. *Lytta vesicatoria L. (Rost); pasożyt zbożowy zwany zieloną krówką; cantharis Murm, BartBydg* (13) : *Cantharis*, chrzązcz *BartBydg* 22b.

Zestawienia: »zielony chrzązcz« (2): *Cantharis. eyn grüner keuer Zyelony chrzązcz. Murm* 98; *BartBydg* 22.

»złoty chrzązcz« [szyk 9 : 1] (49): Kiedy by komu złotych chrzązczów zádano/ á íż íá niepoípolitá trúciná: tákowému íádowi ták zábíeżec maíz *SienLek* 156; Złoté Chrzązcz: *Cantharydes: Goldtkewer SienLek* 247v; Złoté chrzązcz *SienLek* X4v, 47v, 54v, 136, 152v, 184, T3, Xv.

*** *Dubia [Mączyński z powodu braku odpowiedników polskich dla łacińskich nazw: rusticula avis oraz strix (także w łacinie bliżej nie znane) wprowadza tylko ogólnikowe lub alternatywne odpowiedniki]* (2) : *Rusticula avis*, Chruściel podobno/ álbo chrzązcz. *Mącz* 362b; *Strix, avis quaedam nocturna et importuna a stridendo dicta Nachtfraw/ Salfterweib/ Chrzązcz podobno. Mącz* 422b.

AL